

Příklad: Vytvořte typický scénář ZUBAŘ, ve kterém je popsána typická stereotypní posloupnost událostí při ošetření bolavého zubu u zubního lékaře.

Scénář ZUBAŘ

Vstupní podmínky: Pacient má bolavý zub
Pacient naříká

Výstupní podmínky: Pacient má ošetřený zub *nebo* Pacientovi chybí zub.
Pacient nenaříká.

Role: pacient, lékař, sestra

Objekty: zubařské křeslo, vrtačka, kleště, anestetikum, ordinace, světlo, zub, plomba, ruce, teplota, injekce, strach, ústa,....

Operace: vrtá, trhá, měří, provádí dezinfekci, vstupuje, vybízí, hledá, usedá, nastavuje, otvírá, zaměřuje, prohlíží, ukazuje ....

Scéna 1: Protikoronavirová opatření
Sestra měří pacientovi teplotu
Pacient provádí dezinfekci rukou

Scéna 2: Vstup do ordinace
Pacient vstupuje do ordinace
Sestra vybízí pacienta k usazení do zubařského křesla
Pacient hledá zubařské křeslo
Pacient usedá do zubařského křesla

Scéna 3: Prohlídka zubů
Lékař nastavuje zubařské křeslo
Lékař vybízí pacienta k otevření úst
Pacient otvírá ústa
Lékař zaměřuje světlo
Lékař prohlíží pacientovi zuby
Pacient ukazuje zub

Scéna 4: Ošetření Varianta A
Lékař dává pacientovi injekci s anestetikem
Lékař hledá vrtačku
Pacient má strach
Lékař bere vrtačku
Pacient se potí
Lékař vrtá zub
Lékař vybízí sestru k přípravě plomby
Sestra připravuje plombu
Pacient vyplachuje ústa
Sestra podává plombu
Lékař bere plombu
Lékař dává plombu do zubu
Pacient má ošetřený zub

Scéna 4: Ošetření Varianta B
Lékař vybízí sestru k podání kleští
Sestra podává kleště
Lékař bere kleště
Pacient má strach
Pacient se potí
Lékař trhá zub
Pacientovi chybí zub
Pacient vyplachuje ústa
Lékař podává sestře kleště
Sestra bere kleště

Scéna 5: Odchod
Pacient vstává ze zubařského křesla
Lékař instruuje pacienta
Sestra objednává pacienta
Pacient děkuje lékaři
Pacient opouští ordinaci

Usuzování pomocí scénářů

Příklad: Předpokládejme, že znalostní systém například zjistil, že se stala následující událost:

„Mánička šla včera zubaři. Bolel ji zub. Když usedla do zubařského křesla, zpotila se strachy. Lékař však vrtal zub opatrně. Za týden je Mánička znovu objednána“.

Na základě toho, že všechny události dostatečně odpovídají scénáři ZUBAŘ (shoda konkrétní události s obecným scénářem ZUBAŘ, je ve scénáři zobrazena **modrým fontem**), může znalostní systém odpovědět například na následující dotazy:

Otázka: **Prohlížel** včera někdo Máničce zuby?

Odpověď: *Lékař prohlížel Máničce zuby.*

(Vysvětlení: Odpověď vychází ze shody operace „**prohlíží**“ při porovnání scénáře a otázky)

nebo

Otázka: *Má dnes Mánička méně zubů než předevčírem?*

Odpověď: *Mánička má dnes stejně zubů.*

(Vysvětlení: Odpověď vychází z porovnání scénáře a otázky, kdy znalostní systém dojde k závěru, že u scény 4 nastala varianta A, protože je při ní větší shoda s nastalou situací, než u varianty B – u varianty A je shoda v událostech **Pacient se potí** a **Lékař vrtá zub**, u varianty B pouze v události **Pacient se potí**. Protože informace **Pacientovi chybí zub** je uvedena ve variantě B, která nenastala, systém odpoví, že *Mánička má dnes stejně zubů.*)

Jiný typ otázek:

Otázka: *Proč Mánička **otevřela ústa**?*

Odpověď: *Protože ji k tomu lékař vybídl.*

(Vysvětlení: Odpověď vychází z porovnání scénáře a otázky, kdy před událostí **Pacient otvírá ústa** dle scénáře nastala událost **Lékař vybízí pacienta k otevření úst**)

Jiná odpověď: *Aby jí mohl lékař prohlédnout zuby.*

(Vysvětlení: Odpověď vychází z porovnání scénáře a otázky, kdy po události **Pacient otvírá ústa** dle scénáře nastala událost **Lékař prohlíží pacientovi zuby**)

nebo

Otázka: *Proč se Mánička včera u zubaře **zpotila strachy**?*

Odpověď: *Protože ji lékař hodlal vrtat zub.*

(Vysvětlení: Odpověď vychází z porovnání scénáře a otázky, kdy znalostní systém dojde k závěru, že u scény 4 nastala varianta A, protože je při ní větší shoda s nastalou situací, než u varianty B. A u varianty A po události **Pacient se potí** následuje událost **Lékař vrtá zub**).